

نقش تربیت نوجوان در تعالی شخصیت وی

تألیف

مرضیه سلیمانی

زهرا اسدی

مهین محمدی

انتشارات فرزندگان دانشگاه

۱۳۹۷

سرشناسه	: سلیمانی، مرضیه، ۱۳۳۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: نقش تربیت نوجوان در تعالی شخصیت وی / تألیف مرضیه سلیمانی، زهرا اسدی، مهین محمدی.
مشخصات نشر	: تهران: فرزندگان دانشگاه، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۷۱ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۸۹۵-۷-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه:ص:۷۱.
موضوع	: نوجوانان -- روان شناسی
موضوع	: Adolescent psychology
موضوع	: روان شناسی تربیتی
موضوع	: Educational psychology
موضوع	: تربیت خانوادگی
موضوع	: Domestic education
شناسه افزوده	: اسدی، زهرا، ۱۳۵۶ مهر -
شناسه افزوده	: محمدی، مهین، ۱۳۵۰ -
رده بندی کنگره	: ۷۳۴ / ۷۷۸۵ ن ۷۱۳۹۷
رده بندی دیویی	: ۵/۵
نمارة کتابشناسی ملی	: ۱۴۵۷۵

انتشارات فرزندگان دانشگاه

نقش تربیت نوجوان در تعالی شخصیت وی

تألیف: مرضیه سلیمانی - زهرا اسدی - مهین محمدی

ناشر: فرزندگان دانشگاه

ناظر فنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۸۹۵-۷-۷

مرکز فروش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، کوچه مینا، پلاک ۲۹، طبقه سوم

۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹ - ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۲۶

فهرست مطالب

۹	 پیشگفتار
۱۳	 بخش اول
۱۳	 جوان و تعالی شخصیت
۱۷	 بخش دوم
۱۷	 جوان و استجای هویت
۲۳	 بخش سوم
۲۳	 جوان و نیازها، روح
۲۷	 بخش چهارم
۲۷	 جوان و سلامت روان
۳۱	 بخش پنجم
۳۱	 جوان و هدف زندگی
۳۷	 بخش ششم
۳۷	 جوان و آزادی
۴۵	 بخش هفتم
۴۵	 جوان و ابراز وجود
۵۱	 بخش هشتم
۵۱	 جوان و اعتماد به نفس
۵۷	 بخش نهم

جوان و خویشانداری ۵۷

بخش دهم ۶۱

جوان و مدیریت زمان ۶۱

بخش یازدهم ۶۵

جوان و مقبولیت اجتماعی ۶۵

منابع و مآخذ ۷۱

پیشگفتار

در میان عوامل مختلفی که منشأ و موجب تحولات اجتماعی می شود، تربیت، آرامترین مطمئن ترین و مفید ترین آنها می باشد، تربیت، روندی بسیار طولانی دارد و تقریباً در همه مراحل عمر آدمی از تولد تا مرگ، نقش خود را ایفا می کند، ولی این نقش در برخی مراحل برجسته و تعیین کننده و در مقاطعی دیگر نقش آن کم رنگ و محدود می باشد. برخی از دانشمندان نظیر "کارن هورنای"، مهمترین سالهای تربیت پذیری را هفت سال اول زندگی و پاره ای دیگر تا دوران نوجوانی می دانند و معدودی نظیر "کارل یونگ" تأثیرپذیری آدمی از تربیت را تا چهل سالگی، می دانند. ابتدا باید معلوم نمود که مقصود از تربیت چیست؟ آیا آموختن مفاهیم علمی را یا اناشته کردن ذهن شاگردان است؟

"امرسون" می گوید: "کدام علم را به شاگرد یاد دادن کار آسانی است، ولی او را با امید و اراده و جدیت تربیت کردن و قای روحی اش را برای کار آماده کردن، علمی است دشوار که از همه کس ساخته نیست.

در حقیقت، باید گفت انتقال علم مرحله نوزلی از تربیت است و ایجاد روح علمی، مرحله عالی تربیت می باشد.

در مرحله بعد، ضروری است، از عواملی که اثر گذار بر تربیت هستند، سخن گفت، مهمترین آنها عبارتند از: زمینه ژنتیکی، عامل محیط خانوادگی، محیط آموزشی مدرسه، محیط اجتماعی (نفوذ همسالان، نهادها و مراکز اطلاع رسانی و رسانه های گروهی)، عامل رشد (تحولات مربوط به عامل سنی)، عامل مذهب و در نهایت اراده خودساز شخصیت. هر یک از این عوامل در زمان خاصی، وارد صحنه شده و تأثیرات خود را بر آدمی اعمال می نماید. به گونه ای که می توان، شخصیت فرد را بر آیند عوامل مذکور تلقی نمود با این

توضیح که دایره نفوذ تأثیر هر یک از عوامل که گسترده تر باشد، شخصیت آدمی در همان جهت، شکل می گیرد.

در گام سوم، باید ملاحظه نمود تربیتی که بتواند از جوانان شخصیتی متعادل و هماهنگ به وجود آورد چه ویژگی‌هایی داد؟ چنین تربیتی باید ناظر بر جنبه های متنوع وجود آدمی به شرح زیر باشد:

الف - تربیت انی (فیزیکی) - هدف اصلی از چنین مقوله تربیتی، این است که توان و نیروی فعال جوان را در مسیری مطلوب و هدایت شده، به جریان بیاورد و روح آدمی را پاکیزه و مصفا کند. بر اساس به نفس فرد بیفزاید.

ب - تربیت عاطفی - غایت تربیت عاطفی، پرورش احساس نوع دوستی، همدلی و تفاهم با دیگران و به ویژه همسالان است. به گونه ای که جوانان بتوانند به درستی با معاشران و دوستان و اطرافیان خود به داد و ستد عاطفی بپردازند. منش از آنچه که "منش گیرنده" داشته باشند از "منش دهنده" برخوردار باشند و به مرحله ای برسند که "ایثار عاطفه" به دیگران را مقدم بر "دریافت عاطفه" از دیگران، بدانند.

ج - تربیت اجتماعی - انتظار ما از تربیت اجتماعی جوانان این است که آنها از جایگاه و منزلت حقیقی خود خود در جامعه آگاه باشند و به خوبی بتوانند چنین موقعیتی را احراز نمایند. فعالیت‌های فوق برنامه مدارس، گروه‌های بحث و بیان، تحقیق گروهی، مسابقات فرهنگی و هنری و محافل بحث و انتقاد جوان، فرصتهای ارزنده ای برای فرایند اجتماعی شدن جوانان، محسوب می شوند.

د - تربیت عقلی (ذهنی) - چنانچه بشری را به عنوان فرایندی بی انتها، در نظر آوریم و تکوین منش را بر تعلیم دانش مرجح بدانیم در این صورت، باید اذعان نمود که تربیت فکرو

اندیشه در بالاترین جایگاه "هرم تربیت" قرار می گیرد. اگر چه به گفته "ویل دورانت"، ما در شرایطی از جهان معاصر بسر می بریم که از تفکر و اندیشیدن، بازمانده ایم و بر همین اساس، از لذت اندیشه و فکر نیز محروم مانده ایم.

• - تربیت اخلاقی (معنوی) - منظور اصلی از این بعد تربیت این است که بتوانیم نسلی را پرورانیم که نه فقط حامل معرفت دینی باشد بلکه عامل معرفت دینی محسوب شود. و در حقیقت چنین تربیتی بتواند به "تحول از درون" منجر شود و خود نیز منشأ تحول در دلها و جانها ی دیگری باشد. برخی از کارشناسان سازمان یونسکو از جمله راه حلهایی که برای آموزش نوین جوانان پیشنهاد می کنند، این است که باید به گونه ای عمل نمود که استقرار مجدد ارزشها و طرز تلقی ی انسانی در جوامع در حال دگرگونی را شاهد باشیم.